

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 2. februarja 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 15.

Interesi Slovenije in trgovinska pogodba s Francijo.

Jugoslovanski minister trgovine in industrije dr. Mažuranič je v sredo dopoldne podpisal v Parizu trgovinsko pogodbo med našo kraljevino in Francijo, ki stopa na mesto predvojne pogodbe med Srbijo in Francijo iz leta 1907. Pogajanja za sklenitev sedanje pogodbe so se vlekla skozi 4 leta in so bila parkrat prekinjena. Nova pogodba obsega obširen carinsko-tarifni del, ki je za naše gospodarske kroge zelo važen. Pogajanja za carinsko-tarifni del so bila zelo težavna in sicer predvsem radi tega, ker obstajajo med pojmom in obsegom klavzule največjih ugodnosti v francoski carinski politiki in med brezpogojno in splošno klavzulo največjih ugodnosti v našem sistemu zunanje trgovine bistvene razlike. Razlikujejo se tudi v mnogem oziru zakonski predpisi, ki se tičejo varstva industrijske svojine in zaštite trgovskih znamk in žigov ter je bilo vsled tega treba premagati mnogo ovir predno se je mogel v splošnem delu pogodbe formulirati definitivni sporazum.

Francija zavzema v uvozni trgovini Jugoslavije v zadnjih letih sedmo mesto, v izvozni trgovini pa osmo odnosno deveto mesto. Naša bilanca s Francijo je pasivna vsa leta in dosega vrednost našega izvoza v Francijo komaj dobro polovico direktnega uvoza iz Francije v Jugoslavijo. Francija je udeležena v direktnem prometu z 2.76% na našem celokupnem izvozu in sicer je uvozila iz Jugoslavije 62.223 ton blaga v vrednosti 176.5 milijona dinarjev. Od tega odpade skoro polovica na izvoz bakra in bakrene rude iz Bora v Srbiji.

Na celokupnem uvozu v Jugoslavijo participira Francija v direktnem prometu s 4.37% odnosno 83.862 ton v vrednosti 318.2 milj. dinarjev. Toda ta statistika še ne nudi popolne slike trgovskega prometa, ker pride znaten del uvoza francoskega blaga k nam preko dunajskega odnosno italijanskega posredništva, kar v naši statistiki zunanje trgovine ne pride do izraza. Spričo dejstva, da je trgovinska bilanca s Francijo pasivna v naše breme, da se mi radi previsokih cen naših poljedelskih produktov in predraže naše industrijske produkcije na francoskih tržiščih ne moremo uspešno uveljavljati, izvzemši par specialnih predmetov, nadalje, da je nova francoska carinska tarifa izraz visoke zaštite domače produkcije v vseh panogah ter da predstavljajo tam minimalne carine skoro brez izjeme maksimum ugodnosti, ki se morejo inozemskim pogodbenicam koncedirati, je bila naša delegacija postavljena pred precej težko nalogo. Položaj pa je bil tem težji, ker se Francija v povojni dobi trudi prebrazirati svoje gospodarstvo, ki je bilo pred vojno zasnovano na posojilni in rentni politiki, na eksport industrijskih izdelkov in skuša v trgovinskih pogodbah pridobiti za svoje proizvode čim večja tržišča.

V tem oziru je njihova industrija baš v gospodarsko nerazviti Jugoslaviji videla važna tržišča za vse panoge industrijske produkcije. Francoski proizvodi so bili že pred vojno na srbskem trgu dobro upeljani in preko Soluna obvlada francoska industrija s pomočjo cenega pomorskega prevoza celo južno Srbijo. Zato je razumljivo, da so bili predlogi glede popustov za uvoz francoskih izdelkov v Jugoslavijo zelo obsežni in se niso omejevali sa-

mo na predmete, kjer stoje Francozi kot dobavitelji in uvozniki na prvem mestu. Toda pri našem sistemu zunanje trgovine bi v teh primerih vsak popust pomenil koncesijo glavnim importerjem in ne Francozom, kar pa ni bil niti namen pogajanj, niti ni mogel to biti interes Francozov. Ako upoštevamo vse te momente, se ne smemo čuditi, če so se pogajanja težavno razvijala. Moramo pa priznati, da je sporazum, ki je dosežen glede carinsko-tarifnega dela, raz stališča zaštite interesov naše slovenske industrije vseskozi sprejemljiv, izvzemši morda svilarstvo in industrijo, ki se pri nas komaj začneja snovati in razvijati in kjer so dani popusti izredno veliki.

Pogodba je sklenjena na dobo treh let z možnostjo avtomatičnega podaljšanja in velja načelo pogodbenega tretiranja in največjega povlaštenja za Francijo in vse njene kolonije in posesti. Z naš uvoz v Francijo smo dobili po čl. 3. pogodbe minimalno carinsko tarifo za vse predmete, ki jih sedaj izvažamo v Francijo, kakor tudi za one, ki jih bomo v bodoče uvažali. Tozadevni seznam bo določila naša vlada sama in ga bo v primeru dane potrebe dopolnila s predmeti, za katere bi se pojavil tak interes. Francija se je obvezala nuditi v takih primerih neposredno in brezpogojno ugodnost minimalne tarife, kar pomeni za nas maksimum, ki se dá pri pogajanjih s Francijo doseči. Za uvoz v Francijo igrajo v Jugoslaviji večjo vlogo železniški pragovi, surove doge, parketi, sodarski izdelki, les za pohištvo, furnirji, sedeži in izdelki iz upognjenega lesa, nadalje fižol, hmelj, zdravilna zelišča, kože od drobnice, izdelki kitarstva in žimarske industrije in produkti destilacije lesa.

Za uvoz v Jugoslavijo so bile deloma vezane že obstoječe pogodbenecarine, deloma pa se je koncediralo Francozom nove popuste pod našo minimalno carinsko tarifo. Med temi popusti bi bilo omeniti predvsem sledeče:

Glede vina so bile sprejete postavke iz trgovinske pogodbe z Grčijo in sicer 45 zl. Din za 14 odst. vino v sodih (pred uveljavljenjem trgovinske pogodbe z Grčijo je znašala minimalna carina 100 zl. Din), 60 zl. Din za vino v steklenicah (prej 120) in 150 zl. Din za šampanjec (prej 600). Dalje je v pogodbi znižana carina na konjak v sodih na 175 zl. Din, v drugih posodah pa 250 zl. Din; carina na liker na 250 odnosno 350 (prej 500). Carina na rum v sodih se zniža od 350 na 175 in v drugih posodah od 500 na 250.

Na voščene sveče se zniža carina od 200 na 100 zl. Din; carina na stearinske in parafinske sveče pa za 30 odst. Na navadno milo je vezana minimalna carinska postavka, za toaletno milo pa je znižana na 85 zl. Din. Carina na kreme za čevlje v zavojih za nadrobno prodajo se zniža od 200 na 90 zl. Din. Dalje se znižajo: carina na zdravila iz pozicije 234 od 300 na 230 zl. Din, carina na organske kemične proizvode, ki se rabijo v fotografiji od 300 na 10 zl. Din, na ostale pa od 100 na 70 zl. Din; carina na barvilne ekstrakte od 5 na 2.50 zl. Din, na pigmentne in lakove barve (iz poz. 243) od 60 na 25 zl. Din. Na kredo in svinčnike se carina zniža za 10 odst. Dalje se zniža carina na dišeča olja in masti (poz. 258) od 600 na 200 zl. Din, na dišeče vode (poz. 259) od 1000 na 500

zl. Din, na ustne vode (poz. 261) od 400 na 260 zl. Din, na puder, pomade in barvila za lase od 1000 na 600 zl. dinarjev.

V skupini tekstilnih izdelkov znašajo koncesije, ki so bile dane za specialne francoske tekstilne proizvode in se nanašajo na blago, ki ga naša industrija po večini ne izdeluje, od 20 do 30 odst.

Glede finega gornjega usnja iz poz. 370, točka 3, so vezane sedanje minimalne carine. Za fotografski papir (občutljiv za svetlobo) se zniža sedanja carina za 10 odstotkov, carina na fotografske plošče pa od 100 na 75 zl. Din. Carina na steklene izolatorje se zniža od 85 na 40, na svedre, šila, dleta od 60 na 30, dočim je na pile vezana sedanja carina 50 zl. Din. Prav tako je vezana sedanja carina na žage od 50 zl. Din in na vinogradniške brizgalne od 100 zl. Din, dočim je carina na vinogradniške pluge znižana od 40 na 20 zl. Din. Končno se zniža še carina na lokomotive od 20 na 14 zl. Din, na stroje za obdelovanje kovin od 30 na 20 zl. Din in na predvaljalne aparate za kino od 200 na 100 zl. Din, dočim so vezane sedanje minimalne carine na vagone, avtomobile in radijske aparate.

Smatra se, da bo nova pogodba sedaj, ko so valutni odnosi v obeh državah stabilizirani, postala ugodna podlaga za razširjenje trgovskih stikov, direktnega prometa in za zboljšanje medsebojnih kupčijskih odnosov.

RATIFIKACIJA TRGOVINSKE POGODBE MED NAŠO DRŽAVO IN FINSKO.

Dne 30. januarja je naš berlinski poslanik Balugdič izmenjal s poslanikom finske republike v Berlinu diplomatske note, s katerimi se urejajo trgovinski odnosi med Jugoslavijo in Finsko. Notam sta priložena tudi dva seznama proizvodov iz Jugoslavije in Finske, ki bodo uživali največje ugodnosti. Novi trgovinski odnosi med obema državama so urejeni po načelih, ki so merodajni za ostale evropske države.

PISEMSKE PRISTOJBINE V PROMETU Z ITALIJO.

Gospod minister za pošto in brzojavo je z odlokom št. 55.426 z dne 10. januarja t. l. znižal nekatere pisemske pristojbine v prometu z Italijo, in sicer:

Pisma: za prvih 20 gramov ali del te teže namesto 3 Din 2.50 Din. Za nadaljnje težnje stopnje po 20 gramov ostane dosedanja pristojbina, to je 1.50 Din. Dopisnice: za vsak komad namesto 1.50 Din 1.25 Din.

Casopisi in druge periodične publikacije in pošiljke s knjigami, kadar jih pošiljajo izdajatelji ali knjigotržci: za vsake 50 gramov 25 par. Največja teža pošiljk s knjigami je dovoljena do 3 kg.

Tudi italijanska poštna uprava je znižala pristojbine za nekatere pisemske pošiljke, ki so naslovljene v naše kraje. Te pošiljke so:

1. pisma: pristojbina za prvih 20 gramov teže iznaša odslej 1 liro;
2. dopisnice: pristojbina 60 centezimov;
3. dopisnice z odgovorom: pristojbina 1.20 lire;
4. periodične tiskovine, ki jih pošiljajo izdajatelji: pristojbina za vsake 50 gramov teže 10 centezimov;
5. knjige, ki jih pošiljajo izdajatelji ali knjigotržci: pristojbina za vsake 50 gramov teže 20 centezimov; največja teža 3 kg.

Revizija uredbe o odpiranju in zapiranju.

Minister za socialno politiko je izdal v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo dne 3. maja 1928 uredbo o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovališč in o delavnem času v teh obratovališčih. Uredba je bila razglašena v Služb. Novinah z dne 9. maja 1928 in je tega dne tudi stopila v veljavo. V znižanju pooblaščenj, ki jih vsebuje uredba, so izdali veliki župani, vsak za svojo oblast, izvršilne navedbe, ki so v okviru uredbe določile odpiralni in zapiralni čas za trgovinske in obrtne obratovalnice v oblasti.

Že koj po izdaji ministrske uredbe, a še bolj po izdaji izvršilnih navedb velikih županov, so se čuli proti novi ureditvi glasni protesti tako od strani delodajalcev kakor tudi od strani delojemalcev. Izvršilne navedbe niso ustregle zahtevam delojemalcev, še manj pa so ugodile predlogom delodajalcev, ki se morajo v svojem obratovanju prilagoditi živim potrebam in zahtevam konsumentov. Protesti so bili tako utemeljeni, da so se morale prvotne izvršilne navedbe skoro v vseh oblastih izpremeniti in je bil tudi minister za socialno politiko sam primoran, izpremeniti in dopolniti gotova določila svoje uredbe. Toda tudi to ni pomagalo. Pritožbe so bile zlasti pri nas, kjer so se novi predpisi izvajali z brezobzirno strogostjo, na dnevnem redu. Okvir, ki ga je določila ministrska uredba za izvršilne navedbe velikih županov je bil tako ozko odmerjen, da se določil uredbe, brez škoda za gospodarski razvoj, v posameznih pokrajinah absolutno ni dalo izvesti.

Ne da bi tu posebej omenili specialnih zahtev Slovenije glede poslovanja po trgovinah ob nedeljah, povzročila največ težav določila ministrske uredbe, da se imajo veliki župani pri določanju odpiralnega in zapiralnega časa držati delavnega časa, ki je določen v ministrski uredbi za vsako posamezno panogo. To določilo, ki se je pri nas striktno izvajalo, je delalo največ težav pri izdaji izvršilnih navedb in je v glavnem tudi ustvarilo položaj, ki zahteva izpopolnitve. — Revidirati pa bo treba tudi določila o delavnem času sama, zlasti določila, ki se tičejo dela v obrtniških obratih.

Kakor smo obveščeni, se peča ministrstvo za socialno politiko z revizijo uredbe in je v to svrhu sklicalo anketo zastopnikov delodajalcev in delojemalcev. Anketa se vrši dne 21. februarja 1929 v Zagrebu, v prostorih Osrednjene urada za zavarovanje delavcev, in se je bodo udeležili poleg predstavnikov delodajalcev in delojemalcev, tudi zastopniki velikih županov in prizadetih ministrstev. Po zaslišanju zastopnikov gospodarjev in delavcev bo ministrstvo za socialno politiko v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo izdelalo nove uredbo, odnosno dosedanja revidiralo.

Niso nam znane smernice, katerih se bo držalo ministrstvo pri nameravani reviziji. Pričakovati pa smemo, da se bodo nekatere ostrine, ki jih vsebuje uredba omilile in uglasile, da se omogoči definitivno ureditev tega vprašanja, ki je odlične važnosti za normalen kupčijski razvoj in za našo produkcijo.

† Janez grof Paumgarten Hohenschwangau Erbach.

V četrtek zvečer dne 31. januarja 1929 je po daljšem bolehanju umrl v Ljubljani gospod Janez grof Paumgarten. Blagi pokojnik je dosegel nemavavno visoko starost 89 let. Preminuli je bil v stari Ljubljani znana in markantna osebnost in v meščanskih krogih zaradi svojega ljubeznivega in priklupnega značaja jako popularen. Možepega nastopa, uglejenih oblik in finega nastopa je užival veliko spoštovanje in velik ugled v stari ljubljanski meščanski družbi, pa je njegova hiša slovela po svoji gostoljubnosti in so se v njej zbirale v dobi zimskih priredb velike družbe. Pokojnik je bil po rodu Nemec, pa se je hitro vživel v tukajšnje razmere in je tudi v času starega režima veljal za koncilijantnega in zmernega moža, ki je spoštoval pravice drugih. Na Fužinah pri Ljubljani je bila v šestdesetih letih preteklega stoletja ustanovljena tvornica za izdelovanje barv in stroji Fidelisa Trpinca. V to podjetje je prišel pokojnik sprva kot prokurist, pozneje pa kot javen družabnik. V tem podjetju je pozneje leta deloval skupaj z rajnikom g. Josipom Pleiweissom. Gospodarske stvari v deželi so ga sploh jako zanimale ter se je kot podjeten mož zanimal zlasti tudi za rude in posebej za bauksit, odnosno »Vohainit«. Ustanovil je po prevratu tudi tako rudarsko družbo. Tovarna na Fužinah je v začetku tega stoletja prenehala. Pokojnik je bil znana osebnost v gospodarskem življenju in je deloval tudi v gospodarskih zastopih. Že leta 1884 ga je industrija volila v Trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko v Ljubljani in je ostal njen živahno delaven član dobrih 24 let, vse do leta 1908, torej 24 let.

V zbornici je bil ponovno izvoljen v predsedstvo ter je bil v letih 1894 do leta 1904 nepretrgoma njen provizorni predsednik. Zbornica ga je poslala kot svojega zaupnika tudi v carinski svet na Dunaj. Pokojnik se je v zbornici živo zanimal za carinska vprašanja in za vprašanje trgovinske politike. V deželi je bilo tedaj še malo industrije in se je pokojnik vneto trudil, da vzbudi zanimanje za industrijska nova snovanja v deželi. Prizadeval si je v tem pogledu za to, da bi davčna in pristojbinska prostost, katero je vlada dala za dolgo dobo za nova industrijska podjetja v Trstu in v občini Milje, priznala tudi deželi Kranjski kot prvi in najbližji deželi v ozadju Trsta. Ta pobuda je vzbudila v ljubljanski zbornici velik odmev in je bila v seji 27. oktobra 1906 velika razprava, v katero so posegli zlasti tedanji zbornični deželni poslanec gospod dr. Danilo Majaron, tedanji ljubljanski župan gospod Ivan Hribar in tedanji glavni ravnatelj Kranjske industrijske družbe gospod Karl Luckmann.

Ta predlog, s katerim se je pečal tudi deželni zbor kranjski in občinski svet ljubljanski, žal ni našel vpoštovanja pri dunajski vladi. Pokojnik se je zanimal tudi za prekmorski promet, ker je znal ceniti vrednost dobre parobrodne zveze po prekmorskih dobavah za lastno industrijo, ter je v zbornici stavil predlog, da se aktivira redna parobrodna zveza med Trstom in Južno Ameriko. Simpatičnemu možu, ki je bil mnogo po svetu in je imel mnogo zmisla za gospodarsko povzdigo, sreča ni bila vedno mila, pa je po prestanku tovarne na Fužinah sicer živel v skromnejših razmerah, ali je ostal vedno mož vedrih misli, ki ga neuspeh ni potlačil in ki ni izgubil vsled takega neuspeha poguma in podjetnosti za nove načrte. Do zadnjega je navzlic visoki starosti ohranil interes za gospodarska podjetja in se je celo svoje zadnje dni v krogu svoje blage soproge, s katero je živel v najlepšem soglasju, z velikim zanimanjem spominjal tistih časov, ko je, sam podjetnik, mogel zastopati svoje misli in nazore v interesnih zastopstvih. Blagemu pokojniku, ki je imel veliko ljubezen do naše zemlje, bodi ohranjen prijazen in spoštljiv spomin!

TVRDKA LOUIS ROESSLER NA DUNAJU POŠILJA V PRIPOROČENIH PISMIH CARINI PODVRŽENO BLAGO.

Direkcija pošte in telegrafa je izdala podrejenim poštним uradom naslednjo okrožnico:

Ministrstvo nas z odlokom štev. 51.288 od 12. januarja t. l. obvešča, da pošilja tvrdka Louis Roessler, Wien VII., Neustiftgasse 119, v priporočilih pismih na razne naslovnike v naši državi zlato. To dela zaradi tega, da ji ni treba plačati carinskih in puncijskih pristojbin.

Nalagamo poštam, da pazijo na te pošiljke in jih ne izročajo naslovnikom, če niso ocarinjene, temveč jih predlagajo pristojni carinjalni pošti v ocarinjenje. Pošiljke se lahko izpoznajo. Ovitki so iz debelejšega papirja in večjega obsega. Zaprti so ta pisma s petimi pečati, na katerih so jasni odtiski pečatnika omenjene tvrdke. Na naslovni strani je tudi odtisnjena štampiljka tvrdke. (Prinašamo gornjo okrožnico v opozorilo vsem našim trgovcem. Op. ured.)

Premog, drva, koks, kovaški premog in oglje »ILIRIJA«

Vilharjeva cesta (za Glavnim kol.),
Kralja Petra trg 8, Miklošičeva c. 4
Telefon štev. 2820.

Nepotrebno razburjenje.

V zadnjem času se v javnosti prav mnogo govori in piše o gospodarskih krogih, češ da so prvi poklicani, da pomagajo urediti naše zavožene gospodarske razmere. Prav je to, saj se je tako izrazil tudi naš vladar v svoji proklamaciji in so v tem zmislu govorili tudi vsi sedanji ministri, ki so prevzeli nalogo, da razmere sanirajo. To pa ni nekaterim našim ljudem po volji in zato zafrkljivo pišejo, češ da je tu delavec in kmet, s katerimi se mora v prvi vrsti računati. Menimo, da ni umestno, da se že pri skromnem početku kritizira in udari po vsem, kar ne pride iz vrst ljudi, ki si utvarjajo, da so edino oni merodajni govoriti o našem gospodarstvu. Posebno se ti ljudje razburjajo, ako se govori o socialnem zavarovanju.

Vsi dobro vemo, da se nahaja naša industrija, posebno če govorimo o večjih podjetjih, še komaj v povojih, in dolžnost nas vseh je, da po svojih močeh stremimo za tem, da se industrija pri nas ukrepi in dvigne. Ako govorimo o početkih naše industrije, vidimo, da so pri gotovih industrijskih panogah že koj v začetku potrebne velike kapitalne investicije in vsestransko verzirane, strokovno usposobljene vodilne moči. Nekatere industrijske panoge pa rastejo in se razvijajo na podlagi, ki jo jim nudi mala obrt, to je od malega obrata vzraste in se razvije veliko industrijsko podjetje.

Kako je v tem oziru danes pri nas? Največja in najpomembnejša podjetja so žal po večini v rokah tujega kapitala. Vidimo, da se tudi mnoga nova večja podjetja snujejo s pomočjo tujega kapitala. Iskati vzroke za to, ni težko. Glavni vzrok tiči pač v dejstvu, da nam samim primanjkuje kapitala, da nimamo sredstev, s katerimi bi izkoristili bogate naše vodne sile in vse druge dobrine, ki nam jih nudi narava sama, da nimamo sredstev, da bi mogli na domači grudi primerno zaposliti in preživljati sposobne naše delovne moči. Ako pa hočemo privabiti v deželo potrebne tuje kapitale, jim naravno moramo iti na roko. Kajti tujega podjetnika privabimo le tedaj, če ga prepričamo o tem, da bo njegov kapital pri nas sigurno in dobro investirán. Iz same ljubezni do Jugoslavije, tujcev k nam prav gotovo ne bo. Druge države mnogo žrtvujejo za to, da privabijo v deželo bogate podjetnike iz inozemstva; ali naj jih pri nas čakajo same dolžnosti in težave? Zamisliti se je treba tudi samo za moment v skrbi in težave našega industrijskega gospodarja, pa se mora priti do prepričanja, da so težave, proti katerim se mora boriti naš industrijski podjetnik v resnici velike in da je treba železne volje in velikanske vztrajnosti, da pri delu ne omaga.

Prav nič boljše se ne godi našemu obrtniku. Namesto, da bi iz malih obrtniških obratov vzrastla velika in cvetoča industrijska podjetja, se mora mali obrtnik boriti za obstoj. O kakih smernicah za zdrav razvoj domačih obrtov, o kaki smotreni obrtni politiki pri nas ni niti govora, dasi so na tem vprašanju tangirani važni interesi vseh slojev brez razlike, interesi pokrajine in države. Obrtništvo je navezano na domač kapital, ki gre svoja pota in je za obrtnika predrag. Poleg pomanjkanja kapitala pa je še nebroj težav, katerim je izpostavljen naš obrtnik in ki ubijajo njegovo dobro voljo in vsak podjetniški duh. Za najmanjšo kršitev predpisov o zaposlitvi pomožnega osebja mora priti obrtnik tudi iz oddaljenih obmejnih krajev, s katerimi ni železniške zveze, k inspekciji dela v Ljubljano, da se ga tu obso. In če obrtnik zahteva, da se taka določila izpremenijo v tem zmislu, da bo mogel tako zadevo urediti tudi pri okrajnem poglavarju, da ne izgubi toliko časa in potroši toliko denarja, ali je zato socialna zakonodaja v nevarnosti? Kje so tu ogrožene pravice delavcev? In takih izprememb, ki po nepotrebnem ubijajo našega producenta, je mnogo. Zakaj tak strah, če se zahteva izpopolnitev določil, ki so očitno absurdna. Brez vsakega varstva in zaščite vodi naš obrtnik z ene strani težko konkurenčno borbo proti veletovarniški produkciji, z druge strani pa proti sušmarstvu, ki se pri nas, baš radi slabih gospodarskih razmer in nadprodukcije obrtnega naraščaja tako nevarno množi. Preko 5000 mladih izučnih obrtnikov in trgovcev se letno izseli iz Slovenije. In večina teh ljudi gre v inozemstvo, ker ne najdejo doma kruha. Zakaj?

Znano je, da bi mogla Slovenija izhajati s svojim lastnim kruhom le 6 do 7 mesecev, da je torej za skoro polovico leta pasivna in da mora uvažati. To je najboljši dokaz zato, kako živo potrebujemo industrije in obrti, in kakega pomena je, če se kje na deželi osnuje kaka industrija ali je živahno razvita obrt. V industrijskem podjetju najdejo zaposlitve kmetijski fantje in dekleta, v kolikor kmetijski očanec ne da že preje svojih sinov učiti obrti, kajti navadno ostane le eden doma, da vodi kot naslednik kmetijo. Ali je zato na mestu zafrkljivo pisarenje ljudi, ki se izdajajo za vodnike kmetov, proti industrijskim krogom?

Sedaj pa še nekoliko o naših socialnih napravah. Delavsko zavarovanje v naših pokrajinah ni novo. Delavec mora biti zavarovan za slučaj bolezni in za slučaj nezgode. Bolniško zavarovanje je bilo prej organizirano po okrajih; bilo je bolj pregledno, bolj pravično in kar je glavno, tudi veliko

LISTEK.

R. M.:

Na samodruču v nemške dežele.

(Konec.)

Schafberg leži kot izoliran masiv med jezeri: Wolfgang — Mond — in Attersee. Tu je taka razgledna točka, ki se lahko meri z najznamenitejšimi švicarskimi razgledi. Bil je še sneg gor in prav mrzlo, da smo se zunaj zavijali v plašče, dočim je bila jedilnica dobro zakurjena. Tako visoko še nisem jedel v razkošni dvorani in v tako lepi družbi!

Edino izletniki rešilnega voza se niso udeležili pohoda na Schafberg, ampak so spodaj čakali, menda da prestrežejo enega ali drugega, ki bi padel z višine. Predno bi kdo priletel dol, bi postal le nepoznana masa brez glave in udov.

Po obedu, ki nam morda še nikoli ni tako teknil, smo zopet zdrčali dol, zasedli samodruče in po krajši, zanimivi vožnji prišli v središče Salzkammerguta, v znani Bad Ischl, naše poslednje prenočišče.

Prijazno mesto z 10.000 stanovaleci leži med rekama Traun in Ischl v kotlini in je, kakor znano, eno najbolj obiskanih letovišč. Za bivšo Avstrijo

je bil Ischl kakor je za nas Bled. Leži ves v zelenju in lepih promenadah; toda veliko tujcev nismo videli, najbrž, ker je izgubil svojo privlačnost s smrtjo cesarja Franca Josipa. Ta potentat si je priredil krasno poletno bivališče v velikanskem parku, ki smo si ga tudi ogledali. Le vhod v vilo nam je bil zaprt in ko je eden izmed nas le prosil, nam je upravitelj odgovoril, naj se obrnemo po dovoljenje na nadvojvodo Štefana. Ko smo vprašali, kje ta stanuje, nam je odvrnil, da ne ve. Sicer je pa vse drugo proti majhni vstopnini dostopno vsakemu obiskovalcu.

Naš gazda na avtomobilu, prijatelj Peter, nam je v Ischlu zbolel. Ščipalo ga je od pasu navzdol na vse pretege, zato smo ga spravili v posteljo in skrbeli za obkladke. Ni hotel ne jesti ne piti. Ko smo ga pustili v dobri oskrbi postarne sobarice, smo šli večerjat in potem na dogovorjeni stanek v hotel »Elisabeth«.

Srečali smo gospoda iz Jajca s soprogo, ki pa se je bridko pritožila, češ da se je prezidij tako izoliral v hotelu, da drugi ne morejo k mizi. Šel sem pogledat in videl veliko mizo docela okupirano od našega prezidija in od zastopnikov gornjeavstrijskega avtokluba, ki nas je prišel v Ischl pozdravit. Ker res ni bilo prostora,

smo kljub temu, da so nas vabili, da prisedemo, odšli. Srečali smo gosp. Nikelna z rodbino. Gospod je takoj pustil svoje drage z opominom, naj gredo domov, ter se pridružil nam, rekoč: »Že vem, kaj iščete; Vas bom jaz peljal!« Zadovoljni smo bili zelo, kajti take kapljice nismo pili na vsem potovanju, izvemši seveda fina vina v Monakovu.

VIII. Proti domu.

Prijatelj Peter je bil skoro zdrav, ko smo drugo jutro zapuščali Ischl. Nič nam ni povedal, kako sta se s sobarico radi obkladkov zmenila, vprašali ga pa tudi nismo, ker ni bil nič kaj razpoložen za šale. Sploh smo bili bolj molčeči vsi trije, ali od veselja, da pridemo še danes domov, ali od žalosti, da se bo tako hitro končalo naše prijetno potovanje.

Pot nas je peljala ves čas po lepi hriboviti naravi skozi prijazna sela in mesta. Omenim naj veliko vas Gaisern s 5000 prebivalcev. To ime je znano vsakemu turistu, ki kaj da na dobre čevlje. Prebrzeli smo Bad Aussee in Rottenmann, kjer so naši vojaki starega kalibra med svetovno vojno gladovali.

Prišedši v Trieben bi morali po programu zaviti naravnost proti jugu čez visoke Ture, toda tu se nam je

odsvelovala ta pot, češ da je cesta vsled silnega deževja na nekaterih krajih zelo slaba. Zato smo jo zavili dalje proti vzhodu čez Mautern v St. Michael. Tu se je obrnila naša pot nazaj proti zahodu po lepi dolini do Knittelfeldu.

Naša notranjost je bila docela prazna in se je bunila, zato smo v Knittelfeldu ustavili pred neko hišo. Matko je rekel:

»Hudiča, zdajle bi se pa prilegel dober gulaš in malo pireta; kje bi se le usidrali!«

»Gospodje, kar naprej vozite do gostilne »Zur Post«, tam je dobra jed« se je oglasil ženski glas v lepi slovenščini nad nami.

Pogledali smo navzgor in opazili na oknu prvega nadstropja gospo, ki se nam je prijazno smehljala.

Veseli, da slišimo v popolnoma nemškem kraju slovensko besedo, smo se uljudno zahvalili in se ravnali po njenem nasvetu. Ni nam bilo žal, kakor tudi ne prezidijalnemu vozu z belo rjuho, ki se je ustavil pred gostilno, ko je videl naš voz.

G. Kofetkar je rekel: »Ti imajo dober nos, kar ustavimo.«

Oživel smo notranjega človeka in potem je šlo proti Judenburgu in Unzmarktu, kjer smo dospeli na cesto, po kateri bi morali po programu

Trajen vir dohodkov

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Ležnik,
Maribor, Cankarjeva 26

nudi prodaja

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

cenejše. Skoro celotne dajatve so prišle v prid delavcu, kajti upravni stroški so bili zelo nizki. Tudi nezgodno zavarovanje je bilo ceno. Z novim zakonom o zavarovanju delavcev iz leta 1922, sta se obe panogi zavarovanj združili, njih uprava reorganizirala in popolnoma centralizirala. Finančni položaj zavarovanja danes ni ugoden. Ogromne vsote so se že vplačale, najočnejše seveda v Sloveniji. Sorazmerno prevelik del vseh dajatev se uporablja samo za upravne stroške. Namesto da bi se uvaževalo nasvete ministra za socialno politiko, ki je priporočal skrajno štednjo, se je hotelo na novo zvišati prispevke za nezgodno zavarovanje od 6 na 7 par za nevarnostni odstotek 100, da bi se poravnale pasive prejšnjih let. S tem bi se prispevki povišali za preko 10 milijonov dinarjev, od kojih bi morala samo Slovenija plačati 1 do 1,5 milijonov. Ali je pravično, da imajo pri glasovanju o takem povišanju glasovalno pravico tudi delojemalci, dasi plačujejo nezgodne prispevke samo delodajalci? Ogromni milijoni so se investirali za razne palače in sanatorije, ki izkazujejo nad 5 milijonov Din pasivov. Ali je na mestu, da vodi tako okoren zavod po sanatorijih tudi lastne ekonomije, pri čemer izdaja samo v enem za ureditev livad letno znesek 600.000 dinarjev. In pri tem se vprašamo, koliko delavcev je deležno na dobrotah teh dragih naprav, ki so se tako nepremišljeno gradile? Velika večina delavcev nima od tega prav nič, in je zbog velikih pasiv v svojih pravicah samo še prikrajšana. In če se postavi zahteva, da je treba vse to urediti, postaviti na zdravejšo gospodarsko bazo, ali se je treba radi tega razburjati. Nočemo, da bi bil delavec v svojih pravicah prikrajšan, nasprotno, želimo in zahtevamo, da se to, kar se da v zavarovalne svrhe, v te svrhe tudi resnično uporabi.

To in samo to je naša zahteva in zato se nam zdi čudno, če nekateri, ki dobro poznajo razmere v našem zavarovanju, trdovratno trde, da mora ostati tako kakor je in zaničljivo zatrkujejo vsakega, ki si upa o tem vprašati. Menda bo tudi ljudem, ki so na teh vprašanjih živo zainteresirani dovoljeno, da smejo o tem govoriti, zlasti če skušajo s svojo kritiko razmere poboljšati. Manj demagogije in več stvarnosti pri razpravljanju o teh vprašanjih, pa bo šlo vse mnogo boljše. X.

voziti. Šlo je naravnost proti jugu v lepo Koroško skozi mične Breže, Št. Vid, mimo Gosposvetskega polja v Celovec.

V hotelu Moser smo se zbrali zadnji ostanki izletnikov k skupnemu kosilu. Ostalo nas je še šest voz, med njimi oba viceprezidenta, ki sta se do konca držala programa. Seveda so se med potom malo presedli in voz z belo rjuho je dobil dražestno gospodično, da je potem vsebina voza vsaj malo odgovarjala belini te rjuhe. Prav pa ni bilo, da je potem gospodična imenovala enega izletnika, ki se je z njo vozil, glumač. Nič bi ne rekli, če bi mu rekla debela cigara, tako pa ni zadela pravega.

Po kosilu smo zdržali mimo slavnega lintverna čez Dravo proti našim Karavankam. Brez vsakih ovir smo premagali hude strmine in se kmalu znašli vrh Ljubelja. Tudi Katra gosp. Nikelna je počasi, toda vstrajno plezala navzgor, a naš Poncij Pilat jo je moral pustiti zadaj.

Vrhu Ljubelja smo se ustavili in prezident Gustl ter fice Ciril sta nas vjela v aparate. Nasproti nam je prihitel na motociklu funkcionar avtokluba ter nas pristrčno pozdravil na domačih tleh.

Še lepši pozdrav nas je čakal pri Ankeletu pri Sv. Ani. G. Trabenta

Občni zbor Trgovskega društva v Celju.

XX. Občni zbor, ki se je vršil dne 29. januarja t. l., ni bil posebno dobro obiskan. Predsednik g. Fazarine je po običajnem pozdravu podal kratek zgodovinski pregled društva, Ugotovil je, da so bili pobudniki društva slovenski trgovski pomočniki, kateri so imeli svoje društvo že leta 1903 in so izvolili v romantični Skalni kleti pripravljalni odbor za ustanovitev »Slovenskega trgovskega društva«. V ta odbor so bili izvoljeni gg. Kramarič, Pustišek, Leskovšek in Kos z nalogo, da izdelajo pravila. Ustanovni občni zbor se je vršil na 1. julija 1906 ob navzočnosti 85 članov. Prvi predsednik je bil g. Peter Kostič. Potem so se menjavali kot predsedniki gg. Stermečki, Ravnikar, Leskovšek, Lukas, Jagodič, Plahuta, Zupančič in Fazarine. Da bi se pritegnili trgovci nemškega mišljenja, so se sklenili na izrednem občnem zboru dne 6. oktobra 1922 nova pravila s spremembo imena v »Trgovsko društvo v Celju«. Uspeh je bil le delni; pristopili so; ne udeležujejo se pa ne občnih zborov in tudi ne prireditvev.

Blagajniško stanje je povoljno in bila sklenjena odveznica odboru in blagajniku. Pri delovnem načrtu za leto 1929 je bila sklenjena prireditev tečajev za stenografijo in razne jezike. Član trgovec g. Franjo Jošt je izjavil, da prevzame tečaj za nemško stenografijo brezplačno in zagotovil tudi uspeh, za kar mu je predsednik izrekel v imenu društva posebno priznanje. Sklenilo se je soglasno vložiti odločen protest proti preskoku Celja in Maribora pri imenovanju zastopnikov v ravnateljstvo Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani.

Novoizvoljeni odbor se je ustanovil sledeče:

Predsednik: trgovec gosp. Fazarine Anton; podpredsednik trgovski pomočnik g. Pibrov Rudolf; tajnik trgovski pomočnik g. Lavrič Marijan; blagajnik trgovski pomočnik g. Konhajzler Drago; odborniki: trgovci gg. Stermečki Rudolf, Jošt Franjo, Lukas Franc S., Dobovičnik Franc in Šumer Martin; odbornika namestnika: gg. trgovci Leskovšek Franjo in trgovski pomočnik Wutti Franc; kot pregledovalca računov: gg. trgovca Jagodič Josip in Kramar Josip ter kot pravni zastopnik g. dr. Bo-

nas je pozdravil z litrom vina v roki, gospodični Puci in Muci pa s šopki. Zadnja skupna štacija je bila pri Lončarju v Trzicu in tu smo si začeli šele pripovedovati doživljaje, da je gosp. Trabenta kar žarel veselja, da se je vse tako posrečilo.

»Permejš, to je blo pa fajn,« je venomer ponavljal, »gospoda iz Jajca in tiste, k' nam nisa čast delal, bomo pa v cajtenge dal.«

Pisec teh vrst, ki mu vso pot ni bila dana prilika, da bi govorančil, se je tukaj malo ohladil v kratkem govoru, povdarjal discipliniranost ljubljanskih izletnikov ter se zahvalil vodstvu izleta za izboren aranžman, ki je celo pot prav dobro funkcioniral. Prezident Gustl je moral dati za par litrov vina za to priznanje, ki je bilo pa prav odkrito mišljeno.

Potem smo pa zdržali v Ljubljano in s tem bi bil konec potopisa, ko bi se mi na koncu ne primerilo nekaj osebnega, kar moram omeniti. Ko smo dirjali mimo velesejmskih prostorov, sta našemu vozu mahali dve dami in v eni sem spoznal svojo ženko. Šofer ustavi voz, jaz pa skočim tako naglo doli, da so se hlače zatakale in reski je že zijala razpoka. To sem pa zato omenil, ker se celo pot nisem nikamor zataknil, doma sem se pa moral.

žič Anton. Predsednik se je z zelo toplimi besedami obrnil na navzoče trgovske nameščence, da bi se potrudili in pridobili iz svojih vrst nove člane in tako omogočili nameravane tečaje in poučne izlete. Društvo je ustanovljeno v prid nameščencem! Trgovci od njega ne zahtevajo nič!

VSEM ČLANOM SRESKEGA GREMIJA TRGOVCEV V CELJU.

Za pravilno vlaganje prijav na dohodke, ki so zavezani davku na pridobitno po predpisih novega davčnega zakona, se vsi člani Sreskega gremija trgovcev v lastnem interesu pozivajo, naj se osebno zgledajo v tajništvo gremija Celje, Kocenova ulica št. 2/I., predno vložijo predmetno napoved, kjer dobijo vse potrebne informacije in navodila, na podlagi katerih jim bo mogoče ustreči predpisom novega davčnega zakona.

Da bi šlo članom v tem pogledu kolikor mogoče na roko, je gremijalno načelstvo sklenilo prirediti za posamezna okrožja članske sestanke, kjer se jih bo o pravilnem vlaganju davčnih napovedi točno informiralo. Sestanki se vršijo po sledečem sporedu: Za občine Št. Jurij ob j. ž. in okolica, Dramlje, Sv. Lovrenc, Kalobje, Št. Rupert nad Laškim, se vrši sestanek v ponedeljek, dne 4. februarja t. l. popoldne ob 3. uri v gostilni »Pri Jugoslovanu« v Št. Juriju.

Za občine: Celje in okolica, Teharje v Celju, Spodnja Hudinja v gostilni pri Vobnerju, in sicer v torek, dne 5. februarja t. l. ob 8. uri zvečer.

Za občine: Vojnik, Dobrna, Frankolovo, Nova Cerkev, Višnja vas, Šmartno v Rožni dolini in Škofja vas se vrši sestanek v Vojniku pri gosp. Lad. Brezovniku, in sicer v torek, dne 5. februarja ob 2. popoldne.

Za vse občine vranskega sodnega okraja dne 6. februarja ob pol 9. uri popoldne v gostilni pri Pihlbertu v Kapli, občina Št. Jurij ob Taboru. Istega dne ob 3. uri popoldne se pa vrši sestanek za člane iz občin: Petrovče, Žalec, Št. Peter, Št. Pavel, Gotovlje in Griže v Žalcu v gostilni gosp. Pikel-na.

Za občine v gornjegrajskem srezu, in sicer za Šmartno ob Paki, Mozirje trg in okolica, Rečica, Kokarje se vrši sestanek v Mozirju v gostilni »Pri pošti« v četrtek, dne 7. februarja t. l. ob 9. uri popoldne.

Za občine: Gornjigrad, Nova Štifta, Bočna, Ljubno, Luče, Solčava, se vrši sestanek v Sv. Frančišku Ksaveriju v gostilni Majcenovič, in sicer dne 7. februarja t. l. ob 3. uri popoldne.

Za vse občine v sodnem okraju Šmarje pri Jelšah se vrši sestanek v petek, dne 8. februarja t. l. ob 9. uri predp., in sicer v gostilni g. Maksa Gradi-a v Šmarju.

Za vse občine v sodnem okraju Rogatec se vrši sestanek v petek, dne 8. februarja t. l. v Rogatecu, in sicer ob 2. uri popoldne.

Za vse občine v sodnem okraju Kozje se vrši sestanek v Kozjem, in sicer v soboto, dne 9. februarja t. l. ob 11. uri popoldne v gostilni g. Ivana Koželja.

PO SVETU.

Produkcija špirta v Češkoslovaški je znašala v letu 1927/28 595.000 hektolitrov, za 62.000 hl več kot v prejšnjem letu, prodaja pa 603.000 hl, za 33.000 hl več.

Eksportno kreditno zavarovanje pripravljajo avstrijski industrijski krogi. Eksportno zvezo za izvoz mlekarških izdelkov so ustanovili v Avstriji. Gre za kvalitetne produkte avstrijskega mlekarstva.

Pripravlja se lužija električnih družb v ameriških državah New York in Pennsylvania; skupaj vrednost novega podjetja bi znašala več kot 1 milijardo dolarjev.

Zvišano carino na import čevljev bodo vpeljali skoraj gotovo v Nemčiji; gre v prvi vrsti proti Češkoslovaški in Poljski.

V volneni industriji Lodža se je pojavilo kartelno gibanje, ki je deloma že uspelo. Pripravljajo se nadaljni pristopi.

Za elektrifikacijo Ogrske bodo izdelali enoten elektrifikacijski načrt in bodo osnovali poseben organ za podelitev koncesij in za eventualno dodelitev državne podpore.

Bozenska podružnica Avstrijskega Kreditnega zavoda je prešla v italijanske roke.

Al Smith, bivši predsedniški kandidat v Zedinjenih državah, bo prevzel v New Yorku mesto bančnega predsednika.

Fordova kanadska družba poroča, da za leto 1928 ne bo mogla izplačati nobene dividende, ker je imela štiri milijone dolarjev izgube.

Rumunska Narodna banka bo izplačala dividendo 447,5 lejev; lani je znašala dividenda 440 lejev.

Carino na uvoz cementa hočejo vpeljati v Zedinjenih državah.

Berlinska Trgovska družba bo izplačala zopet 12-odstotno dividendo.

Za vodne gospodarske melioracije v Češkoslovaški bodo ustanovili poseben sklad, ki mu bo dala država na leto 64 milijonov Kč podpore.

Avstrijska industrija rjavega premoga zahteva zaščitno carino.

Veletirni indeks v Italiji je znašal v decembru 1927 482,78, v lanskem decembru pa 496,57. Nakupna moč lire je padla od 20,71 na 20,14 centesimov.

Mitteldeutsche Stahlwerke imajo 3 milijone 790.000 mark čistega dobička in bodo razdelili 7-odstotno dividendo.

Nemška produkcija cinka v lanskem letu je znašala 96.256 ton (l. 1927 84.062 ton), produkcija svinca pa 104.839 ton (96.075).

Nekatere poštne pristojbine zviša Avstrija s 1. februarjem.

Število konkurzov v Prusiji se je v zadnjih tednih pomnožilo za 40 odstotkov, število sodnih poravnav se je potrojilo.

Pasivnost trgovske bilance Poljske v preteklem letu znaša po računih Statističnega urada 754 milijonov zlatov.

Rudarji v Gornji Šleziji napovedujejo za 11. februar generalni štrajk, če se ne ugotodi njih mezdni zahtevam.

Španska vlada je za zopetno vpeljavo zlate valute. Španska banka na mednarodnih deviznih trgih vsak dan kupuje oziroma prodaja pesete po določenih tečajih, da si zavaruje vpliv na oblikovanje tečaja.

Obtok bankovcev v Jugoslaviji je znašal po zadnjem izkazu Narodne banke 5115 milijonov dinarjev.

Zveza tekstilnih industrijev Jugoslavije ima 9. februarja v Beogradu v centrali industrijskih korporacij svoj prvi letni občni zbor.

Banka za zunanjo trgovino v Berlinu izplačuje zopet 11-odstotno dividendo.

RAZNO.

Zlate rezerve najvažnejših držav naznača londonska banka Montagu and Co. s sledečimi številkami, v milijonih funtov: Zedinjene države 246,2 v zakladnem uradu in 534,35 pri Zveznih rezervnih bankah; Britanska država 250,25, od koje vsote pride na Anglijo oziroma na Angleško banko 153,78, Francija 257,4, Nemčija 133,6, Španija 101,45, Italija 76,71. Kakšna je razlika med U. S. A. in drugimi državami! Osupne nas Španija.

Predor pod Kanalom. Smo že pisali, da odpor proti zgradbi predora pod morjem med Francijo in Anglijo na Angleškem ponehuje in da bo kmalu popolnoma ponehal. William Bull, predsednik angleškega odbora za zgradbo predora, poroča sedaj, da je razposlal spomenico o predoru 42 trgovskim zbornicam in 73 delavskim zvezam s prošnjo, da se o predoru izjavijo. Sedaj so odgovori prišli in so vsi brez izjeme za zgradbo predora.

V New Yorku se je začela nova hausse in so bili doseženi zopet rekordni tečaji.

Prosto pristaniško cono v Hamburgu, ki jo je določil Cehom mirovni kongres, bodo sedaj izgradili.

Italijanska zveza elektroindustrije poroča, da so proizvedli lani v Italiji okoli 10 milijard KW ur električnega toka, za ca 13 odstotkov več kot v letu 1927.

* * *

RUSI KUPUJEJO ŽITO V SREDNJI EVROPI.

Zastopniki sovjetske trgovske misije so se nudili v Budimpešti in so hoteli nakupiti prav velike množine žita; govorijo v dveh do treh milijonov met. stotov. Transport bi šel preko Brajle in Črnega morja. Kupčija se pa ni izvršila, in sicer ne zaradi višine cen, temveč zato, ker se glede plačilnih pogojev niso mogli sporazumeti. Vemo že, da zahtevajo Rusi zmeraj prav dolge roke. Omenimo pri tej priliki, da so ogrski krogi mnenja, da je kriza v žitni trgovini premagana. Upajo, da bodo šle večje množine žita v Italijo in Avstrijo in pozneje po Donavi čez Galac v Turčijo.

AMERIKA MORA VARČEVATI.

Spričo možnosti, da se pojavi v proračunu U. S. A. za tekoče računsko leto deficit, je izdal Coolidge opomin, naj se v zveznih izdatkih izvaja strogo varčevanje in na jse izdatki državnih in krajevnih vlad, ki se hitro množijo, energično omejijo; to zahteva blagostanje U. S. A.

Med drugim je Coolidge opozarjal, da so narasli stroški državnih in krajevnih vlad od 3900 milijonov dolarjev v letu 1921 na 7931 milijonov v letu 1927. Na koncu opomina se glasi: Narodni bruto-dolg je znašal 31. avgusta 1919 okoli 26.600 milijonov dolarjev; do 30. junija 1928 se je ta dolg znižal na 17.600 milijonov dolarjev, in vlada je obvezana, da zniža ta dolg v teku treh let na 15 milijard. — Srečna dežela, ki more svoje dolge v razmeroma kratki dobi za take zneske znižati.

* * *

NAJVEČJI AMERISKI INVESTMENT-TRUST.

Bancitaly (sestavljeno iz banca in Italy) Corporation, največji ameriški investment-trust, izkazuje za mesece julij—december 38 milijonov dolarjev čistega dobička, za vse leto 1928 pa 73 milijonov. Družba je zaslužila na ta način petkratno vsoto potrebnih dividendnih zneskov in je dala v preteklem letu 59 milijonov v sklad rezervi. Sedaj bo družba likvidirala in se bo prelevila v Bancitaly Company of Amerika. Skupaj z Bank of Italy, ki pripada tudi skupini Giannini, bo razpolagala nova družba z glavnimi investicijami v znesku pol milijarde dolarjev.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Gradbeno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg železne pocinkane žice in raznega lesa; do 12. februarja t. l. pa glede dobave železne pločevine in žice. — Mašinsko odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave varilnega železa in varilnega praška. — Saobračajno-komercialno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 12.000 kg petroleja in 50 kg barve za brzojavne aparate. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odeljenjih.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 6. februarja t. l. ponudbe glede dobave nosilcev za oboke peči; do 9. februarja t. l. pa glede dobave 5000 kg martinovega jekla. — Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 6000 komadov električnih vžigalnikov. — Dne 11. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu oštalna licitacija glede dobave materiala za signalne naprave. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Naznanilo preselitve!

Vljudo naznanjam cenj. tvrdkam, da sem preselil svojo

izdelovalnico usnjenega galanter.
blaga iz Celja v Ljubljano.

Izdelujem vsakovrstne ženske ročne torbice, aktovke, listnice itd. večno po najnovejših dunajskih modelih, za kar se cenj. tvrdkam toplo priporočam.

Jože Slatnar

izdelovalnica usnjenega galanterijskega blaga
Lubljana VII, Podlimbarskega ul. 42, Sp. Siška,
kolonije „Bajtar“.

Cene brezkonkurenčne.

Cene brezkonkurenčne.

Trgovska hiša

z krasnim velikim trgovskim lokalom in pritliklinami in nekaj posestva v prometnem kraju Slovenije je naprodaj. Obširna okolica z bogato lesno industrijo in deželni pridelki. Reflektantu lesne stroke se nudi ugodna prilika za nakup. Dopise je poslati pod značko „Resen reflektant 325.000.“ na upravo Trg. lista.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Grofica Mary Paumgarten Hohenschwangau Erbach, roj. Valenta pl. Marchthurn, naznanja v najgloblji žalosti v svojem, kakor tudi v imenu sina Norberta grofa Paumgarten Hohenschwangau Erbach, svojih pastork Joseline grofice Wenckheim, Mary grofice Paumgarten Hohenschwangau Erbach, Alme grofice Paumgarten Hohenschwangau Erbach in svojega zeta-pastorka Hansa grofa Paumgarten Hohenschwangau Erbach ter v imenu vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest o smrti svojega plemenitega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, starega očeta in deda, gospoda

Johanna grofa Paumgarten Hohenschwangau Erbacha

ki je po prejemu blagoslova Njeg. Svetosti papeža, kakor tudi po prejemu svetih zakramentov za umirajoče, po dolgem, mučnem trpljenju, v 89. letu starosti, dne 31. januarja 1929 bogu vdano preminul.

Pogreb dragoga pokojnika bo v soboto, dne 2. februarja 1929 ob 2. uri popoldne izpred hiše žalosti, Gradišče št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1929.

TRAJNO koristno darilo je samo **'GRITZNER' in 'ADLER'** šivalni stroj, ter pisalni stroj **'URANIA'.**

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

R. WILLMANN

STROJNO PODJETJE
LJUBLJANA, SLOMŠKOVA ULICA ŠT. 3

Izdeluje različne vrste strojev za lesno industrijo, tramvajске naprave, tovarna dvigala vseh vrst, rebraste cevi iz kovanega železa. Prevzema projektiranje in opremo različnih mehaničnih naprav ter izvršuje vsa v strojno stroko spadajoča dela in popravila točno, solidno in po možnosti najhitreje.

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstne žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstne

RUDNINSKO VODO

Lesna prašara za kave in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniti

na razpolago!

VINOCET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristinega vina.

Tehnično in higijenično

najmoderneje ureje-

na kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Zahtevajte ponudbo!

PROMETNA BANKA D.D., Ljubljana, Stritarjeva 2

Telefon št. 2149, 2968. Pošt. hran. rač. 13.853. (vogal pred Škofijo 1, naspr. magistrata.) Žiro-račun pri Narodni banki.

Nakup in prodaja valut in deviz. — Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. — Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.